

experiență, precum și de ce nici o decepție nu parvine să-i altereze virtutea lui despre rostul lucrurilor. Și tot asta explică poate și faptul că tragicul oricărei alternative, atât de sensibil oricărei conștiințe orientate existențial față de lume, nu are asupra românului prea mare priză, fiind repede dizolvat în perspectiva - cu funcție salvatoare aci - a proiectării lucrurilor în planul staturii lor de slavă, a existenței lor mitice, adică a visului, în care se regăsește tot ce e amenințat ori pierdut, și de unde nimic nu le poate smulge. Și unde sunt trăite mai plin, mai „real” decât existența vremelnică, în existența „aievea”.

3. Nu există alternativă. Ce ne învață modurile verbului?

Predominarea aceasta a ipoteticului asupra categoricului și a disjunctivului, este vizibilă în ceea ce am numi gradul de intensitate cu care sunt trăite, în limbă, modurile verbului.

Caracterul esențial nepractic al românului e vădit de frecvența cu care stăruie forme verbale care vădesc speculații asupra posibilului ori a viitorului condițional, acele: „Ce ar fi fost, dacă ar fi fost, altfel decât cum a fost?”